

occasionibus tantas agitationes, circuitus et strophas, ascensus et descensus, difficultates Alpium, pericula marium novaque bella daemonum et, quod illi maxime nimis grave videtur et intolerabile, saevos humanarum inquietudinum turbines ac tumultus non mediocriter est passurus),⁵ obsecro te, Hartmanne, per eam confidentiam, qua existimor audere in te, ut permittas me ire ad ditissimum in cunctis rebus abbatem Walafridum, qui et cavallos habet in locis opulentissimis enutritos et ad quaecunque assuefactos et exercitos itinera vel pericula, qui et navibus¹⁰ parvis et grandibus abundat, utpote quibus ad insularum pulcherrimam, quam incolit, universas Hebraeorum, Atheniensium et Romanorum divitias vectare consuevit, si quoquomodo apud eius benivolentiam impetrare quivero, ut ipse vel terrestri vel navali cursu Gallum trans mare¹⁵ vocatum ad eiciendum daemon*(i)*um de filia ducis, quam in ultionem iniuriae sanctorum invaserat, sed propter humilitatis custodiam clam per Alpium scopulos et praecipitia in heremum Senniensem, qua solum caprigeno generi gradibilis est gressio, sese proripientem, et illic in angustissimo²⁰ specu recludentem ibidemque cum per opinatissimos ponti-

1 ff. Worauf Notker diesen Vorwurf gegen Walafrid begründet, ist nicht klar; seine Erzählung stimmt doch im wesentlichen zu den älteren Biographien.

5 Oder ist ohne Klammer zu schreiben 'est passurus'?

15 mare ist natürlich der Bodensee, wie auch eine Glosse am Rande angibt.

16 f. Walahfr. 297, 2 quia dux iste eum de eodem expulit loco, in ultionem eius iniuriae puellam istam arripui.

18 Walahfr. 296, 4. Sequenti die fratribus, qui secum erant, interdixit, ne quis illorum cuipiam quo pergeret indicaret, sed etsi curiosius interrogati fuissent a quoquam, iussit, ut eum per epistulam magistri sui Italiam dicerent invitatum. His dictis sumens secum duos de discipulis suis per solitudinem Rhetiam Curiensem commeavit. Cumque proximum montem transcenderent, venerunt in heremum, quae Sennia nominatur. Indeque ad proximum vicum digressi . . . reppererunt ibi Iohannem diaconum.

19 ist ein Zitat aus Pacuvius, das Priscian, Inst. gramm. VI, p. 196 k überliefert hat: Pacuvius in Paulo: 'Qua vix (G. Hermann, 'via' cod.) caprigeno generi gradibilis gressio est'.

20 Walahfr. 297, 10. 24.

21 Walahfr. 295, 28. 296, 23.